

دام ماهواره برای کالای ایرانی

در حالی برخی شبکه‌های ماهواره‌ای بخصوص «جم» این روزها سعی در تبلیغ گسترده کارخانجات، شرکت‌ها و بانک‌های کشورمان دارند که تبلیغ کالاهای داخلی در شبکه‌های ضدانقلاب، خلاف قوانین و مقررات کشور است و البته اغلب مسئولان این شرکت‌ها از این حرکت سؤال‌برانگیز شبکه‌های ماهواره‌ای ابراز بی‌اطلاعی می‌کنند.

در حالی برخی شبکه‌های ماهواره‌ای بخصوص «جم» این روزها سعی در تبلیغ گسترده کارخانجات، شرکت‌ها و بانک‌های کشورمان دارند که تبلیغ کالاهای داخلی در شبکه‌های ضدانقلاب، خلاف قوانین و مقررات کشور است و البته اغلب مسئولان این شرکت‌ها از این حرکت سؤال‌برانگیز شبکه‌های ماهواره‌ای ابراز بی‌اطلاعی می‌کنند.

تبلیغات شبکه‌های ماهواره‌ای برای تولیدکننده‌های ایرانی در سناریویی کاملاً برنامه‌ریزی شده و ظاهراً با هدف حمایت از تولید ملی ایران با برندهایی در صنعت مواد غذایی و بعضاً هم برخی از موسسات مالی و بانکی کشورمان آغاز شد و رفته‌رفته به تعدادی از شرکت‌های ایرانی سرایت کرده است.

نکته جالب اینجاست که اگرچه همه برندهای یادشده درباره چگونگی روند تهیه و پخش این تبلیغات ابراز بی‌اطلاعی می‌کنند؛ اما اطلاعات به کار رفته در تک‌تک این آگهی‌ها کاملاً به‌روز و دقیق بوده و این سوال را در ذهن مخاطبان ایجاد می‌کند که آیا واقعا این آگهی‌ها بدون هماهنگی تهیه و پخش شده است؟

خصوصاً آن که دادن آگهی تبلیغاتی به ماهواره‌های ضدانقلاب، خلاف مقررات کشور است. بررسی‌های جام‌جم نشان می‌دهد با توجه به این‌که شرکت‌های داخلی ارائه آگهی به شبکه‌های ماهواره‌ای را تکذیب می‌کنند، علت این آگهی‌های ظاهراً رایگان را باید در برنامه بلندمدتی که گردانندگان این شبکه‌های خارج‌نشین در سر دارند، پیدا کرد. به نظر می‌رسد این آگهی‌ها، دامی است که برای فریب تولیدکنندگان داخلی از یک سو و ضربه به رسانه‌های داخلی از سوی دیگر، چیده شده است.

کارشناسان معتقدند مطابق قانون منع استفاده از تجهیزات ماهواره‌ای، تبلیغ کالاهای ایرانی در کانال‌های ماهواره‌ای ممنوع است؛ بنابراین وزارت صنعت باید با شرکت‌های متخلف برخورد کند.

مقرراتی که اجرا نمی‌شود

در این زمینه بسیاری از کارشناسان و فعالان عرصه تبلیغات معتقدند بحث ممنوعیت انجام هرگونه تبلیغات در شبکه‌های ماهواره‌ای از اواسط دهه هشتاد شمسی مطرح شده است. اما بنا به هر دلیلی تاکنون در حد یک دستورالعمل و بخشنامه باقی مانده است؛ تا جایی که حتی مسئولان امر برای این‌که تولیدکنندگان یا نمایندگان انحصاری کالاهای خارجی دچار مشکلی نشوند، در این زمینه دستورالعملی نیز تهیه و منتشر کرده‌اند؛ اما ظاهراً این دستورالعمل تاکنون بلااستفاده مانده است.

دفتر تبلیغات و اطلاع‌رسانی معاونت امور مطبوعاتی و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بنا به شرح وظایف قانونی و با درک ضرورت برخورد جدی با فعالیت‌های تبلیغاتی غیرقانونی شبکه‌های ماهواره‌ای، رصد تبلیغات بازرگانی شبکه‌های مذکور را از ابتدای سال 1386 در دستور کار خود قرار داده است و هم‌اکنون با بهره‌گیری از امکانات و تجهیزات موردنیاز، تمامی شبکه‌های فارسی‌زبان غیرقانونی را به صورت روزانه و مستمر بررسی می‌کند.

در دستورالعمل یادشده برای جلوگیری از هرگونه سوءاستفاده، اخلاق و از همه مهم‌تر حمایت از تولیدات داخلی، یازده ارگان و نهاد قانونی به صورت هم‌زمان و هم‌راستا مسئول رسیدگی این مهم معرفی شده است تا در مقابله با نیت سوء رسانه‌های بیگانه در بازار و اقتصاد کشورمان دست به دست یکدیگر داده و مانع از هرگونه اخلاق شوند.

جرم محرر

سیدحسین عرب‌نجفی، کارشناس حقوق تجارت با اشاره به افزایش روند تبلیغات کالاهای ایرانی در کانال‌های ماهواره‌ای به خبرنگار ما گفت: در این زمینه قانون صریحی که تبلیغ کالا و خدمات را در کانال‌های ماهواره‌ای منع کرده باشد، فارغ از این‌که شبکه تلویزیونی یا رادیویی انقلابی یا ضدانقلاب باشد، وجود ندارد.

عرب‌نجفی تأکید کرد: با در نظر گرفتن این‌که قانون مشخص و صریحی نداریم بسیار ضروری است که مجلس شورای اسلامی با

رعايت تمامی جوانب سياسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و حتی حقوق بشری قانونی را وضع کند.

وی تصریح کرد: البته نباید فراموش کنیم اگر اشخاصی با شبکه‌هایی که دشمنی آنها با جمهوری اسلامی مشخص شده، تباری نمایند که جرائمی بر ضد امنیت ملی کشورمان مرتکب شوند یا وسایل ارتکاب آن را فراهم کنند، مجرم و قابل مجازات خواهند بود. لذا اگر کسانی با سفارش پخش تبلیغات کالا و خدمات به شبکه‌های ماهواره‌ای با قصد و هدف کمک و تقویت مالی این شبکه‌ها برای ادامه حیات به منظور ساخت، تولید و پخش برنامه‌های ضد امنیت داخلی و خارجی کشور و یا خلاف اخلاق حسنه و عفت عمومی اقدام کنند، طبق مقررات قانون مجازات اسلامی قابل تعقیب جزایی و مجازات هستند.

این کارشناس حقوقی درباره جایگاه رسانه ملی برای مقابله با این روند به جام‌جم گفت: به عنوان مثال رسانه ملی می‌تواند برای کمک به صاحبان صنایع داخلی برای کارخانجات و تولیدکنندگان بومی تخفیف قائل شود تا از این طریق آنها را ترغیب به سفارش تبلیغات به رسانه ملی کشورمان نماید.

عرب‌نحفی تصریح کرد: البته این اقدام تنها متوجه رسانه ملی نیست، بلکه شهرداری‌های مراکز استان‌ها نیز می‌توانند با واگذاری ابزارهای تبلیغاتی مثل بیلبرد در سطح شهر به تولیدکنندگان و بازرگانان داخلی در این مسیر کمک کنند تا تمایلی به عرضه تبلیغات در شبکه‌های ماهواره‌ای نداشته باشند.

مجلس وارد عمل شود

در همین حال حسن نوروزی، سخنگوی کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس درباره تبلیغات کالاهای ایرانی در کانال‌های ماهواره‌ای به خبرنگار جام‌جم گفت: این که بگوییم این تبلیغات، اشکالی ندارد، منطقی نیست چون همه می‌دانیم شیطنتهایی همواره علیه جمهوری اسلامی ایران از سوی بیگانگان صورت می‌گیرد بنابراین بهتر است برای جلوگیری از هرگونه سوءاستفاده یک مرجع مشخص در این زمینه معرفی شود.

وی تصریح کرد: لازم است مسئولان در این زمینه لایحه‌ای را به مجلس ارائه دهند تا کمیسیون‌های تخصصی در این زمینه تصمیم‌گیری و قانون مناسبی هم تدوین شود. یا این که اگر شرایط برای ارائه لایحه مهیا نیست خود کمیسیون قضایی می‌تواند وارد عمل شده و در این زمینه گام بردارد.

برخلاف منافع ملی ایران است

در همین حال علی اسدی، عضو کمیسیون صنایع به خبرنگار جام‌جم گفت: اگرچه هنوز قانونی مشخص درباره ممنوعیت سفارش آگهی تبلیغاتی به کانال‌های ماهواره‌ای نداریم اما اگر به قانون ممنوعیت استفاده از تجهیزات ماهواره‌ای برای دریافت کانال‌های خارجی توجه داشته باشیم، کاملاً واضح است که این کار غیرقانونی و خلاف است.

اسدی در ادامه افزود: نکته دیگری که باید تولیدکنندگان و سفارش‌دهندگان آگهی به کانال‌های خارجی مدنظر داشته باشند این است که این کار هیچ منافع اقتصادی برای کشورمان به ارمغان نخواهد آورد و فقط کمک کردن به این کانال‌های ضدانقلابی برای تجهیز بیشتر خود جهت مقابله با آرمان‌های اسلامی ایرانی کشورمان خواهد بود.

وی تاکید کرد: برخی از کارشناسان و فعالان صنفی با استناد این که این کار باعث بازاریابی برای ایران می‌شود ظاهراً موافق تبلیغات کالاهای ایرانی در کانال‌های ماهواره‌ای ضدانقلاب هستند ولی این افراد باید توجه داشته باشند جامعه هدف این کانال‌ها کدام کشورهاست و این کشورها آیا دور از دسترس تولیدات باکیفیت کشورمان بوده‌اند که کانال‌های بیگانه بخواهند برای ما بازاریابی کنند؟

عضو کمیسیون صنایع مجلس معتقد است، نمایندگان مجلس باید با توجه به تهدید منافع ملی کشورمان در این زمینه قاطعانه وارد عمل شده و با تصویب قانونی این کار را ممنوع اعلام کنند. و لازم است با استفاده از راهکارهای اصولی و علمی در جهت‌دهی این نوع تبلیغات در کانال‌های داخلی صدا و سیما و آن دسته از کانال‌های ماهواره‌ای که دشمنی با اسلام و کشور ایران ندارند، تلاش کنند.

انکار شرکت‌های داخلی

خبرنگار جام‌جم، برای پیگیری علت پخش آگهی برخی شرکت‌ها و بانک‌های ایرانی در شبکه‌های ماهواره‌ای، با برخی از

شرکت‌های یادشده تماس برقرار کرد و از مسئولان آنها پرسید که آیا تبلیغات انجام‌شده با آگاهی و خواسته خود آنها بوده است یا خیر.

یکی از مدیران شرکتی که تبلیغاتش در کانال‌های ماهواره‌ای پخش می‌شود به جام‌جم گفت: این آگهی هیچ‌گونه ارتباطی با شرکت ما نداشته و شبکه‌های ماهواره‌ای به صورت خودخواسته این کار را انجام داده‌اند. همچنین شرکت ما برای جلوگیری از هرگونه سوءتفاهم اقدام به انتشار اطلاعیه‌ای در این زمینه کرده است.

مسئولان شرکت دیگر هم درباره تبلیغات آن در شبکه‌های ماهواره‌ای به خبرنگار ما گفت: شرکت ما هیچ تبلیغاتی به صورت مستقیم به شبکه‌های ماهواره‌ای نداده است و ممکن است نمایندگی‌های خارجی با هزینه‌های شخصی خود این آگهی‌ها را سفارش داده باشند که خارج از پیگیری دفتر مرکزی ایران است چون با آنها قرارداد نمایندگی بسته شده و آنها می‌توانند برای بازارهای خود تصمیم‌گیری نمایند. البته در حال رسیدگی به موضوع هستیم تا ببینیم کدام نمایندگی این آگهی را سفارش داده تا به آنها تذکر دهیم.

لازم به ذکر است برخی بانک‌هایی که تبلیغاتشان در شبکه‌های ماهواره‌ای پخش می‌شود، در این زمینه پاسخگو نبودند.

عماد عزتی

اقتصاد